ЕНЕРГОАТОМ ENERGOATOM
ЧИСТА ЕНЕРГІЯ МАЙБУТНЬОГО

Енергетик

Випуск 42, 27 жовтня 2022 року

ВІЗИТ

Глава УГКЦ зустрівся з генеральним директором ВП «Південноукраїнська АЕС»

18 жовтня Глава Української греко-католицької церкви Блаженніший Святослав Шевчук у межах візиту на Південь України відвідав наше місто Южноукраїнськ та зустрівся з представниками адміністрації Південноукраїнської АЕС.

Вітаючи високого гостя, генеральний директор ВП ПАЕС Ігор Полович зазначив: «В цей важкий для нашої країни час енергетики сумлінно виконують свою роботу, а віра в Бога допомагає захисникам боронити нашу землю».

«Я приїхав, щоб висловити свою вдячність і пошану за титанічну працю усім тим, хто забезпечує нам в Україні можливість жити у безпеці, більш того – атомній безпеці», - сказав Глава УГКЦ. Він також пригадав той тривожний випадок, коли за 400 метрів від атомної електростанції впала російська ракета. «Ми тоді апелювали до сумління всього світу. Бо так, як росія продовжує займатись ядерним шантажем на Запорізькій атомній електростанції, те саме вона прагне зробити і тут. Але думаю, що сила Божа їм цього не дозволить», - переконаний предстоятель.

Світлана КОСТЕНЮК
Фото авторки

ПАЕС ЗБЛИЗЬКА

Енергетичний фронт: кожен кіловат на рахунку

День перетину кордону України російським агресором змінив світ. І енергетичний, зокрема. Європа, попри шантаж і погрози, позбувається газової залежності від кремля. А українська енергетика, що на початку року приєдналася до складу об'єднання системних операторів з передачі електроенергії ENTSO-E, намагається підставити плече в цьому процесі. Навіть попри те, що сама перебуває в надскладних умовах, під загрозою постійних обстрілів і руйнувань.

Аби влитися в стабільну та добре налагоджену європейську енергомережу українським енергетикам довелося докласти чимало зусиль, доводячи якість українського кіловата до європейських стандартів. Так, відхилення частоти від 50 Гц не має перевищувати 0,02 Гц, тож наша енергосистема має автоматично коригувати потужність генерації.

Реальним кроком до євроінтеграції була модернізація обладнання та систем регулювання українських атомних енергоблоків, завдяки чому вони спроможні працювати в так званому режимі нормованого первинного регулювання частоти (НПРЧ). Реконструкції зайняли певний час, вартували чимало зусиль, людських і фінансових.

Та справа була того варта. Новації дозволили ДП «НАЕК «Енергоатом», яке є оператором усіх діючих АЕС України, стати учасником ще одного сегменту енергоринку – ринку допоміжних послуг (РДП). На сьогодні сім енергоблоків компанії мають належні свідоцтва - №№1, 2, 4 Запорізької, №№1, 2 Хмельницької та №№1, 2 Південноукраїнської АЕС. Документ засвідчує відповідність вимогам до допоміжних послуг у частині резервів підтримання частоти (РПЧ) з обсягом ±20 МВт для кожного з перелічених енергоблоків. Загальний сертифікований обсяг РПЧ для Енергоатома складає 140 МВт.

За рахунок чого це вдалося і наскільки це безпечно?

Відомо ж: специфіка енергоблоків українських АЕС у тому, що вони не призначені для маневрування: працюють у базовому режимі, не здатні швидко змінювати генерувальну потужність на значну величину. Але водночас, кажуть фахівці, електрогідравлічна система регулювання турбіни на енергоблоці АЕС дає можливість у стислий проміжок часу збільшити або зменшити її оберти й, відтак, змінити генерувальну потужність у межах ±2% - це 20 МВт від номінальних 1000 МВт. Атомники запевняють: такі зміни не суперечать правилам ядерної безпеки та роботи АЕС загалом і є цілком безпечними.

Таким чином, автоматичні РПЧ за умови мінімального відхилення частоти швидко (до 30 секунд) спрацьовують без команди диспетчера енергосистеми та без втручання в роботу автоматики оперативного персоналу АЕС. Вони використовуються, щоб зупинити зміну частоти електричного струму в енергосистемі та за її наявності не допустити критичних значень. Як уже йшлося, саме забезпечення достатніх обсягів РПЧ було однією з ключових вимог для синхронізації української Об'єднаної енергосистеми (ОЕС) з європейською ENTSO-E.

УКРЕНЕРГО
Національна енергетична компанія

СВІДОЦТВО ПРО ВІДПОВІДНІСТЬ
ВИМОГАМ ДО ДОПОМІЖНИХ ПОСЛУГ

№ 20/1 від 02 лютого 2022 року

Це свідоцтво засвідчує результати випробування в частині РПЧ проведеного НЕК «УКРЕНЕРГО» згідно Кодексу системи передачі

Відокремлений підрозділ «Южно-Українська атомна електрична станція» Державного підприємства «Національна атомна енергогенеруюча компанія «Енергоатом»
Найменування постачальника Допоміжних послуг

55001, Україна, Миколаївська обл., м. Южноукраїнськ, Промзона
Місцезнаходження постачальника Допоміжних послуг

62X20527035021 5R
ЕІС – код учасника ринку

10Y1001C--000182
ЕІС – код торгової зони, де здійснюється діяльність електроустановою постачальника Допоміжних послуг

62W1916798715 93G
ЕІС – код обмінної надійки Допоміжних послуг

Обсяг резерву потужності для РПЧ ± 40 МВт

Свідоцтво чинне до 14 січня 2027 року

Представник від Оператора системи передачі
Начальник відділу СПДП — О.П. Литвин

Представник від органу з оцінки відповідності
Провідний інженер — І.О. Бедрач

На підставі Технічного звіту по роботі: «Проведення випробувань електроустановок ВП «ЮЖНО-УКРАЇНСЬКА АТОМНА ЕЛЕКТРИЧНА СТАНЦІЯ» ДП «НАЕК «ЕНЕРГОАТОМ» щодо встановлення можливості надання допоміжних послуг із РПЧ» (з Доповненням №1)

Про ринок допоміжних послуг

Отже, тут хтось купує і хтось продає. На РДП українського енергоринку єдиним покупцем та користувачем є оператор системи передачі – НЕК «Укренерго». Постачальників – декілька, Енергоатом – один із них. Конкуренти надають пропозиції та послуги з регулювання частоти та активної потужності в Об'єднаній енергосистемі України, а саме в забезпеченні резерву підтримки (первинне регулювання), відновлення (вторинне регулювання) чи заміщення (третинне регулювання) частоти. Ще один напрямок надання послуг - підтримання параметрів надійності та якості електричної енергії в ОЕС України: регулювання напруги та реактивної потужності, забезпечення відновлення функціонування ОЕС України після системних аварій.

Правилами ринку можуть бути передбачені й інші допоміжні послуги для забезпечення регулювання частоти та активної потужності, підтримання балансу потужності та енергії в ОЕС України, а також підтримання параметрів надійності та якості електричної енергії в ОЕС України.

Про заявки та виконавців

«Першу заявку на послуги з забезпечення резерву підтримки частоти Південноукраїнська АЕС отримала 10 лютого цього року: перший та другий енергоблоки по ±20 МВт, тобто загалом по станції ±40 МВт. Ту заявку було акцептовано повністю (акцепт – згода на оплату. **авт.**), - розповідає начальник відділу комерційної диспетчеризації підприємства Марк Арабаджи. – Аукціони РДП (РПЧ) проводяться щоденно, зокрема й у вихідні дні. Резерв підтримки частоти енергоблоками надається симетрично, тобто, поточне навантаження блока може бути змінено роботою автоматики - на блочному щиті керування вмикається режим нормованого первинного регулювання частоти. Діапазон акцептованого значення має бути в межах виданого свідоцтва за потребою Об'єднаної енергосистеми України».

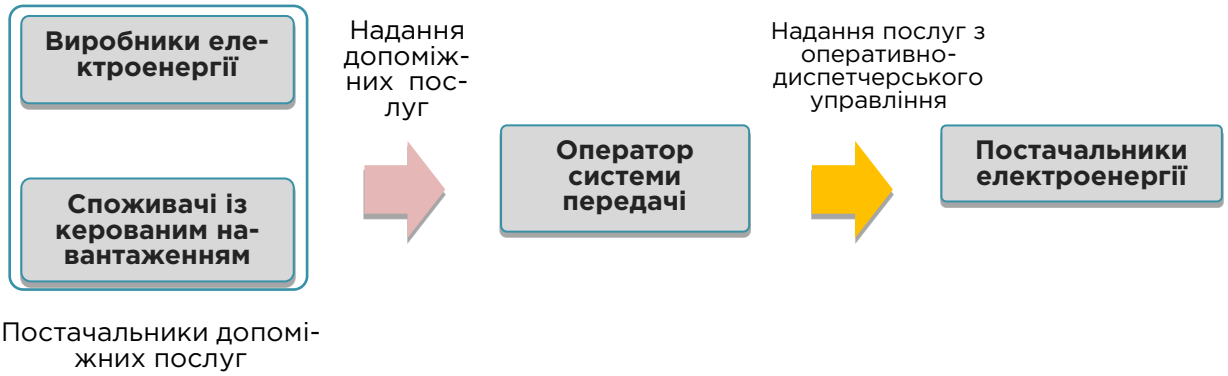
Приклад заявки.

Відділ, який очолює Марк Арабаджи, поки що має коротку історію. Створений він недавно, у червні 2019 року. Аналогічні підрозділи сформовані на всіх АЕС Енергоатома. Їхні фахівці відповідають за технічний бік процесу: щоденну (враховуючи вихідні та святкові дні) підготовку графіків фізичного відпуску електроенергії та графіків навантаження енергоблоків, взаємодію з начальником зміни атомної станції та комерційним диспетчером ВП «Енергоатом-Трейдинг» - відокремленого підрозділу НАЕК, який подає заявки та є безпосереднім учасником на енергетичній біржі.

Наразі, каже Марк Арабаджи, стати гравцем на енергоринку допоміжних послуг готується ще один підрозділ Південноукраїнського енергокомплексу – Ташлицька ГАЕС. З отриманням відповідного сертифікату її третій гідроагрегат зможе надавати послуги з ручного режиму відновлення частоти. І продовжує: «Самі розумієте, в умовах війни, а у енергетиків свій, енергетичний фронт, - «кожен штик на рахунку». Ми, працівники Південноукраїнського енергокомплексу, як всі фахівці Енергоатома та енергетичної галузі України загалом, намагаємося зробити все, що можемо, аби забезпечити стабільну роботу енергетичної системи країни».

Підготувала
Галина МЕДВІНСЬКА
Фото Максима Дондюка

	Блок	1	2	3	4	...	22	23	24
		00:00-01:00	01:00-02:00	02:00-03:00	03:00-04:00	...	21:00-22:00	22:00-23:00	23:00-24:00
ПАЕС	Блок 1	**20**	**20**	**20**	**20**	**...**	**20**	**20**	**20**
	Блок 2	**20**	**20**	**20**	**20**	**...**	**20**	**20**	**20**
	ВРП-330	**40**	**40**	**40**	**40**	**...**	**40**	**40**	**40**

МИ РАЗОМ!

Працюємо задля Перемоги!

Щоденно наші військові докладають максимум зусиль, щоб перетворити ворожі ракети на груду металобрухту, а українці в свою чергу продовжують усіляко підтримувати захисників.

12 жовтня в рамках акції «Допомога захисникам України» військові 406 бригади, які виконують бойові завдання на Херсонському напрямку отримали дизельний генератор Huttenberg H8500D від колективу Південноукраїнського енергокомплексу. Його призначення – стати для армійців надійною альтернативою у тих умовах, коли доступ до джерела енергії відсутній частково або повністю.

Даний генератор має наступні переваги:

безперебійна робота в умовах високого навантаження;

можливість запуску у перші хвилини;

робота у складних погодних умовах;

економічна витрата палива;

мінімальний ризик займання.

Днями раніше працівники підприємства також відправили на Схід нашої країни додаткові «очі» для бійців, це зокрема 2 квадрокоптери та 3 ручні монокулярні тепловізори. На виконання цього замовлення було направлено майже півмільйона гривень.

Нині ми всі об'єднані як ніколи. Бо мета у всіх спільна – Перемога! Тільки щоденною роботою і підтримкою одне одного, ми досягнемо цієї бажаної мети.

Світлана КОСТЕНЮК
Фото авторки

Кисневий газифікатор для лікарні профінансували профком «Енергоатома» та міський бюджет

Кріогенний газифікатор для збереження і подачі кисню хворим, які його потребують, введено в експлуатацію у Южноукраїнській міській багатопрофільній лікарні. Пів року він працював у тестовому режимі.
У цій установці рідкий кисень переходить у газоподібний стан і по кисневій магістралі подається до кожного ліжка, обладнаного кисневою розеткою, у терапевтичне та інфекційне відділення. Усього таких ліжок 142.

Як відомо, найбільш гострою потреба у медичному кисні була під час пандемії COVID-19. Тоді й ухвалили рішення про придбання газифікатора. Частина коштів, а це 1 мільйон 50 тисяч гривень, надійшли, як цільові, від профспілкового комітету компанії «Енергоатом». Решту додали з міського бюджету.

Директор Южноукраїнської міської багатопрофільної лікарні Сергій Лупов каже, що встановили газифікатор ще в лютому: «Нам залишилось протестувати і ввести установку офіційно в експлуатацію. З початком війни не все було так просто, як хотілося б, але ми успішно тестували газифікатор. Сьогодні він працює без перебоїв. Більш того, зараз почастішали випадки захворювання на COVID-19, то ми готові до будь-яких випробувань».

Установка такого газифікатора доцільна під час споживання великих обсягів кисню і розглядається як альтернатива кисневим балонам. Раніше у лікарні працювало 5 циліндрів по 210 кілограмів. За словами оператора кисневої станції Южноукраїнської міської багатопрофільної лікарні Анатолія Прокопчука, під час пандемії короновірусу доводилось заправляти балони чи не щодня, причому, не у нас, а в Миколаєві.

Нова кріоцистерна газифікатора розрахована на зберігання 5 тонн рідкого кисню. За нинішньої ситуації з потребою споживання медичного кисню у Южноукраїнській лікарні, такої кількості має вистачити на 2-3 місяці, тому потреби проводити постійну дозаправку самого кріоциліндра немає. Система працює безперебійно, і для такої багатопрофільної лікарні як наша, це життєва необхідність.

Оксана МІСЮКЕВИЧ

АТОМНА МОЛОДЬ

Перший крок до професії

На Південноукраїнській АЕС добігає до кінця переддипломна та виробнича практика у студентів та учнів Южноукраїнського професійно-технічного ліцею. Для молоді – це перший крок до професії. Майбутні енергетики мали змогу отримати перший виробничий досвід під керівництвом досвідчених наставників в електричному, обох реакторних та турбінних цехах, а також цеху теплопостачання та підземних комунікацій і цеху зварювання. Загалом з початку року практичне навчання у ВП ПАЕС пройшли 111 молодих спеціалістів, з них 19 студентів вишів та 92 учня місцевого ліцею.

Південноукраїнська АЕС займається цільовою підготовкою кадрів більше 25 років, адже йде зміна поколінь і потрібні молоді спеціалісти. Представників робітничих професій електромонтерів, слюсарів, електрозварників готують у Южноукраїнському професійному ліцеї. Співпраця ведеться з 1987 року. Ті учні, які добре зарекомендують себе під час практики, в майбутньому зможуть працевлаштуватися на Південноукраїнську АЕС.

Цього року за домовленістю з адміністрацією атомної станції перелік професій, які є у місцевому ліцеї, розширено. Тепер тут також навчатимуть слюсарів з ремонту реакторно-турбінного устаткування, а ще слюсарів з ремонту контрольно-вимірювальних приладів та автоматики, адже у таких працівниках є потреба.

Через військові дії багато підприємств зачинилися або зменшили обсяги роботи, тож відмовили ліцеїстам у практиці. Керівництво освітнього закладу вдячне Південноукраїнській АЕС за підтримку та допомогу у виробничому навчанні, адже представникам робітничих спеціальностей без практики не обійтись.

Наразі ПАЕС має більше 40 укладених тристоронніх договорів на цільову підготовку молодих фахівців у ЗВО України. Співпраця ведеться з Київським національним університетом імені Тараса Шевченка, Київським політехнічним інститутом імені Ігоря Сікорського, Національним університетом «Одеська політехніка», Львівською політехнікою, Вінницьким національним технічним університетом.

Більше всього угод підписано зі студентами, які навчаються на спеціальності «Атомна енергетика» - 24 договори, на спеціальності «Електроенергетика, електротехніка та електромеханіка – 14 угод. Також діють тристоронні договори зі студентами, які навчаються на таких спеціальностях, як «Енергетичне машинобудування», «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології», «Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка», «Хімічна технологія та інженерія».

Усі студенти, які уклали тристоронню угоду «ЗВО – Студент - ВП ПАЕС», протягом вересня-жовтня проходили практику в електричному, реакторному першому та турбінному другому цехах, а також інших підрозділах атомної електростанції. Більшість цих практикантів – магістри, менше ніж за пів року вони прийдуть працевлаштовуватись на підприємство і поповнять родину атомників.

Анастасія ЧАБАНЮК

МОЛОДІ АТОМНИКИ

На ПАЕС відбулися конкурси наукових доповідей

Минулого тижня на Південноукраїнській АЕС відбулися конкурси наукових доповідей. Традиційно змагання проходило за двома напрямами – виробничим та соціально-профспілковим.

Метою таких батлів серед молодих спеціалістів підприємства є пошук нових шляхів оптимізації виробничого процесу, стимулювання ініціативи, розкриття науково-технічного потенціалу та підвищення загального рівня знань персоналу. «На жаль, цього року у нас менше учасників, ніж завжди. Позначилась війна та постійні тривоги. Дякую тим, хто зміг довести свою ідею до логічного кінця та представити нам цікаві ідеї», - зазначив заступник генерального директора ПАЕС з якості та управління Володимир Богатчук.

Незважаючи на малу кількість учасників, конкуренція не щезла, адже конкурсанти намагались представити дійсно актуальні теми. Зокрема, у виробничому напрямі взяли участь троє молодих фахівців.

Кирило Устиченко – інженер служби надійності ресурсу та продовження експлуатації, представив роботу на тему управління старінням устаткування АЕС. Він зазначив, що під час проєктування та експлуатації енергоблоків важливо враховувати ефекти старіння, адже це безпосередньо впливає на безпеку та стабільність роботи атомної станції. Для цього на підприємстві виконується низка організаційних, технічних заходів, що попереджає передчасний вихід обладнання з ладу. Зі своєю роботою він посів третє місце.

На другій сходинці опинився Владислав Гончарук. У рамках наукової доповіді хлопець презентував актуальні в нинішній час системи. Зокрема, це пристрій для поїздок на транспорті в нічний час, що може використовуватись військовими під час охорони периметра ядерного об'єкта або ж для доставлення важливих вантажів, евакуації людей. Також він розповів про пастки для так званої «сірої зони», які дозволяють відстежувати переміщення ворожих груп людей та запобігати розкраданню цінних речей, обладнання з підприємства. Аналогічні пристрої вже використовуються українськими військовими, але «брендове» обладнання буде коштувати набагато дорожче саморобних систем, які запропонував Владислав Гончарук. Молодий спеціаліст фактично з самого початку повномасштабного вторгнення рф займається допомогою ЗСУ і має чимало цікавих винаходів.

Переможцем у конкурсі наукових доповідей з виробничого напряму визнали Віталія Хоменка з конструкторсько-технологічного відділу. Хлопець представив ідею, як прибрати мулисті відкладення зі шламу бака-відстійника спецканалізації. Він запропонував використовувати насос з агітатором та декантерну центрифугу для дегідратації.

«Під час підготовки до галузевого конкурсу намагатимусь дослухатися до рекомендацій членів комісії та зробити техніко-економічні розрахунки, аби оцінити доцільність використання своєї ідеї на практиці. Але я впевнений, що запропонував оптимальний спосіб розв'язання проблеми», - зазначив переможець конкурсу з виробничого напряму Віталій Хоменко.

Наступного дня пройшов конкурс наукових доповідей з соціально-профспілкового напряму. На розсуд журі представили дві теми – «Трудовий колектив та його основні проблеми», а також «Алгоритм дій під час виникнення радіаційної аварії. Йодна профілактика, евакуація, проблемні питання».

На другому місці, за рішенням колегії журі, опинилась Марина Дума, машиніст крана цеху з ремонту вантажопідіймальних машин та загальностанційних систем. Члени комісії підкреслили, що тема про трудовий колектив глибока і цікава, але треба більше реальних прикладів і соціологічних досліджень, адже основне завдання – практичне використання ідеї.

А от інженеру відділу соціального розвитку Олені Второй вдалося стати першою. Її тема доповіді виявилась актуальною, зважаючи на постійне напруження через окупацію Запорізької АЕС, обстріли поблизу українських атомних електростанцій, що може призвести до радіаційної аварії. «Головні цінності – це життя здоров'я та безпека людей, як це передбачено Конституції України. Я хотіла донести до керівництва, що треба об'єднуватись та доносити інформацію до персоналу, щоб люди були поінформовані і не панікували», - зазначила переможець конкурсу наукових доповідей з соціально-профспілкового напряму Олена Вторая.

У своїй доповіді вона підняла питання розповсюдження інформації про захворювання щитоподібної залози, йодну профілактику, обізнаність персоналу щодо поведінки під час радіаційної аварії. До фінальної частини змагання вона планує ще попрацювати над доповіддю та доповнити її переконливими фактами.

Фінальна частина конкурсу наукових доповідей пройде в Києві 1-2 грудня. Як і нашій країні, учасникам від Південноукраїнської АЕС потрібна тільки перемога!

Анастасія ЧАБАНЮК

Фото Світлана Костенюк

ЗВЕРНІТЬ УВАГУ!

Дії населення в умовах надзвичайних ситуацій воєнного характеру

При першій можливості покиньте разом із сім'єю небезпечну зону. У разі неможливості виїхати особисто, відправити дітей і рідних похилого віку до родичів, знайомих. Необхідно взяти із собою всі документи, коштовні речі і цінні папери. Підготовку до можливого перебування у зоні надзвичайної ситуації доцільно починати завчасно. Необхідно підготувати "екстрену валізку" з речами, які можуть знадобитись при знаходженні у зоні НС або при евакуації у безпечні райони.

Підготовка оселі:

- нанести захисні смуги зі скочу (паперу, тканини) на віконне скло для підвищення його стійкості до вибухової хвилі та зменшення кількості уламків і уникнення травмування у разі його пошкодження;
- по можливості обладнайте укриття у підвалі, захистіть його мішками з піском, передбачте наявність аварійного виходу;
- при наявності земельної ділянки обладнайте укриття на такій відстані від будинку, яка більше його висоти;
- забезпечте оселю запасами питної та технічної води;
- зробіть запас продуктів тривалого зберігання;
- додатково укомплектуйте домашню аптечку засобами надання першої медичної допомоги;
- підготуйте (закупіть) засоби первинного пожежогасіння;
- підготуйте ліхтарики (комплекти запасних елементів живлення), гасові лампи та свічки на випадок відключення енергопостачання;
- підготуйте (закупіть) прилади (примус) для приготування їжі у разі відсутності газу і електропостачання;
- підготуйте необхідні речі та документи на випадок термінової евакуації або переходу до захисних споруд цивільної оборони або інших сховищ (підвалів, погребів тощо);
- особистий транспорт тримайте у справному стані із запасом палива для виїзду з небезпечного району;
- при наближенні зимового періоду необхідно продумати питання щодо обігріву оселі у випадку відключення централізованого опалення.

Правила поведінки в умовах надзвичайної ситуації воєнного характеру

Необхідно:

- зберігати особистий спокій, не реагувати на провокації;
- не сповіщати про свої майбутні дії (плани) малознайомих людей, а також знайомих з ненадійною репутацією;
- завжди мати при собі документ (паспорт), що засвідчує особу, відомості про групу крові свою та близьких родичів, можливі проблеми зі здоров'ям (алергію на медичні препарати тощо);
- знати місце розташування захисних споруд цивільної оборони поблизу місця проживання, роботи, у місцях частого відвідування (магазини, базар, дорога до роботи, медичні заклади тощо). Без необхідності намагатися якнайменше знаходитись поза місцем проживання, роботи та у малознайомих місцях;
- при виході із приміщень, пересуванні сходинами багатоповерхівок або до споруди цивільної оборони (сховища) дотримуватись правила правої руки (як при русі автомобільного транспорту) з метою уникнення тисняви. Пропускати вперед та надавати допомогу жінкам, дітям, літнім людям та інвалідам, що значно скоротить терміни зайняття укриття;
- уникати місць скупчення людей;
- не вступати у суперечки з незнайомими людьми, уникати можливих провокацій;
- у разі отримання будь-якої інформації від органів державної влади про можливу небезпеку або заходи щодо підвищення безпеки передати її іншим людям (за місцем проживання, роботи тощо);
- при появі озброєних людей, військової техніки, заворушень негайно покинути цей район;
- посилити увагу і за можливості також залишити цей район у разі появи засобів масової інформації сторони-агресора;
- про людей, які не орієнтуються на місцевості, розмовляють з акцентом, мають нехарактерну зовнішність, здійснюють протиправні і провокативні дії, здійснюють незрозумілу роботу, тощо, – негайно поінформувати органи правопорядку, місцеву владу, військових;
- у разі потрапляння у район обстрілу – сховатись у найближчу захисну споруду цивільної оборони, сховище (укриття). У разі відсутності пристосованих сховищ, для укриття використовувати нерівності рельєфу (канави, окопи, заглиблення від вибухів тощо). У разі раптового обстрілу та відсутності поблизу споруд цивільного захисту, сховища і укриття – ляжте на землю головою в бік, протилежний вибухам. Голову слід прикрити руками (за наявності для прикриття голови використовувати валізу або інші речі). Не виходьте з укриття до кінця обстрілу;
- надавати першу допомогу іншим людям у разі їх поранення. Визвати швидку допомогу, представників ДСНС України, органів правопорядку, за необхідності – військових;
- у разі, якщо ви стали свідком поранення або смерті людей, протиправних до них дій (арешт, викрадення, побиття тощо), слід постаратися з'ясувати та зберегти якнайбільше інформації про них та обставини події для надання допомоги, пошуку, встановлення особи тощо. Необхідно пам'ятати, що ви самі або близькі вам люди, також можуть опинитись у скрутному становищі і будуть потребувати допомоги.

Не рекомендується:

- підходити до вікон, якщо почуєте постріли;
- спостерігати за ходом бойових дій;
- стояти чи перебігати під обстрілом;
- конфліктувати з озброєними людьми;
- носити армійську форму або камуфльований одяг;
- демонструвати зброю або предмети, схожі на неї;
- підбирати покинуті зброю та боєприпаси.

При виявленні вибухонебезпечних предметів забороняється:

- перекладати, перекочувати з одного місця на інше;
- збирати і зберігати, нагрівати і ударяти;
- намагатися розряджати і розбирати;
- виготовляти різні предмети;
- використовувати заряди для розведення вогню і освітлення;
- приносити в приміщення, закопувати в землю, кидати в колодязь чи річку.

Виявивши вибухонебезпечні предмети, вживайте заходів з їх означення, огородження і охороні знайдених предметів на місці виявлення. Негайно повідомте про це територіальні органи ДСНС та МВС за телефоном «101» та «102».

Надія ДОВГОПОЛ, фахівець 1ДПРЗ

Енергетик
Газета ВП ПАЕС
Адреса: 55000 Миколаївська обл., м.Южноукраїнськ, бул. Шевченка, 8а, ІЦ "Імпульс", 2 поверх
Тел.: (05136) 5-76-91
Тел.: (05136) факс 5-94-00
E-mail: smi@sunpp.atom.gov.ua
Реєстраційне свідоцтво №81 серії МК видане 30.V. 1994 р.
Читайте нас на www.sunpp.mk.ua
Відповідальна за випуск Бондаренко О.О.
Наклад 1000 примірників
Виготовлено в друкарні ВП ПАЕС
Розповсюджується безкоштовно